

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/70/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519207827
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7519207827.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Jany Dudíkovej a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloletého J. P. A., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov matky D. F., rod. U., nar. XX.X.XXXX, bývajúcej vo F. L. na M. XXX/XXA, zastúpenej advokátkou JUDr. Kristínou Malou Piovarčiovou, Advokátska kancelária so sídlom v Košiciach na Štúrovej 20 a otca J. A., nar. X.X.XXXX, bývajúceho v B. na P. XXX, zastúpeného advokátom JUDr. Rolandom Kovácsom, Advokátska kancelária so sídlom v Košiciach na Mäsiarskej 30, v konaní o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým dieťaťom a o návrhu otca na zmenu vo výchove maloletého dieťaťa, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 1.7.2021 č.k. 19P/363/2019-255 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice - okolie ako súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil rodičom a maloletému dieťaťu výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu a inému odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Košice - Uralská, so sídlom Uralská č.1, Košice, za účasti rodičov a maloletého dieťaťa, a to v trvaní 12 mesiacov od vykonateľnosti tohto uznesenia.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vo veci maloletého prebieha konanie o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým a o návrhu otca na zmenu vo výchove maloletého. V konaní bol uznesením zo dňa 20.12.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 3.3.2020 zamietnutý návrh matky na dočasný zákaz styku otca s maloletým a súčasne bolo rodičom a dieťaťu uložené výchovné opatrenie na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach v trvaní 6 mesiacov. Na Okresnom súde Košice - okolie je zároveň vedené aj konanie o výkon rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 9P/4/2018 zo dňa 13.2.2019, ktorým bol upravený styk otca s maloletým. V uvedenom konaní o výkon rozhodnutia bol uznesením Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 19Em/10/2019 zo dňa 29.4.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 8CoP/201/2020-331 zo dňa 27.10.2020 nariadený výkon rozhodnutia z dôvodu, že styk otca s maloletým sa dlhodobo bez existencie vážneho dôvodu nerealizoval. V konaní o výkon rozhodnutia bola matke maloletého dieťaťa (ako povinnej) uložená pokuta vo výške 500 Eur za nesplnenie vykonateľného rozsudku súdu a za nerealizáciu styku za obdobie od 8.6.2019 do 27.2.2021. Súd prvej inštancie poukázal aj na to, že v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloletého vedenom pod sp. zn. 19P/363/2019 sa konalo pojednávanie, na ktorom boli vypočutí obaja rodičia, kde súd na nich apeloval, hlavne na matku, aby umožňovala styk otca s maloletým a maloletého na styk riadne pripravovala, pričom v závere pojednávania sa rodičia ústne dohodli na ďalšej forme realizácie styku otca s maloletým na dve najbližšie soboty, t.j. od 8.2.2021. Právny zástupca otca však súdu oznámil, že styk sa nerealizoval, a matka súdu oznámila, že otec si prestal uplatňovať právo na styk s maloletým a v určenom čase sa nedostavil. O súčinnosť bol požiadaný aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Košice (ďalej len úrad), ktorý dňa 13.5.2021 vykonal opakované zisťovania rodinných, bytových a sociálnych pomerov v rodine maloletého. Úrad od pojednávania vo veci samej, kedy sa mali uskutočniť stretnutia maloletého s otcom, poskytol matke a otcovi súčinnosť pri umožnení stretávania. Obaja však pristupovali k stretnutiu subjektívne a stretnutia neprebehli úspešne. Dňa 31.3.2021 požiadala matka úrad o súčinnosť pri kontaktovaní otca ohľadom udelenia súhlasu k žiadosti o zápis maloletého do prvého ročníka Základnej školy v Bohdanovciach, nakoľko ho predtým neúspešne kontaktovala, avšak otec s ňou nekomunikoval. Zároveň matka oznámila, že od apríla 2021 sa otec na styk s maloletým bez predchádzajúceho ospravedlnenia nedostavil. Úrad pri osobnej návšteve v domácnosti matky vykonal osobný pohovor s maloletým, bez prítomnosti matky, pričom rozhovor s ním prebiehal skôr hravou formou. Ohľadne otázky na otca a stretávania sa s ním odpovedal maloletý jednoznačne slovami: „na to je zákon“ s následne, že sa nestretli, lebo „mamka povedala, že si ma nezaslúži“. V čase šetrenia maloletý materskú škôlku nenavštevoval, nakoľko bol problém s jeho správaním a následným konaním učiteľky, čo matka riešila s vedením škôlky. Ohľadne vyjadrení maloletého na adresu otca matka uviedla, že sama má problém prejavovať pozitívne správanie a motivovať dieťa k stretnutiu v prípade, že čakajú na otca pred bránou a on sa nedostaví bez predchádzajúceho ospravedlnenia. Úrad kontaktoval aj otca, ktorý sa dňa 25.5.2021 vyjadril, že svoje právo na styk s maloletým nevyužíva. Maloletý sa s ním odmietal stretávať, čo je dôsledok doterajšieho správania sa matky, ktorá mu v styku so synom bránila, preto očakáva rozhodnutia v súdnych konaniach vedených na Okresnom súde Košice - okolie. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam úrad navrhol súdu, aby v záujme riešenia nepriaznivých vplyvov na maloleté dieťa uložil rodičom a maloletemu výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov - povinnosť podrobiť sa sociálnemu a inému odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Košice - Uralská v trvaní 12 mesiacov. Súd prvej inštancie na základe v konaní vykonaného dokazovania dospel k záveru, že je nevyhnutne potrebné opätovne rodičom a maloletemu uložiť výchovné opatrenie, a to z dôvodu, že napriek nariadenému výkonu rozhodnutia a sankcii uloženej súdom matke, apelácii zo strany súdu, ako aj napriek vyjadreniam rodičov, že budú pristupovať k výchove maloletého zodpovedne a budú rešpektovať práva druhého rodiča, k zmene v správaní rodičov nedošlo, práve naopak, konflikt medzi rodičmi sa prehĺbuje, rodičia do konfliktu zatiahli aj maloletého, otec vyvolal ďalší konflikt, nakoľko bez uvedenia vážneho dôvodu odmietol byť kooperatívny s matkou pri zápise maloletého do 1. ročníka základnej školy, preto je zrejme, že bez zásahu súdu k zmene v správaní sa rodičov nedôjde. Nezodpovedné je aj správanie matky, ktorá napriek upozorneniu súdu nemotivuje maloletého k styku s otcom, nepoukazuje na dôležitosť otca v živote maloletého a dieťa v jeho rétorike nepriamo podporuje. Nezodpovedné je aj konanie otca, ktorý svojím správaním a schválnosťou voči matke, ktorá mu styk s maloletým neumožňuje, nespolupracuje so školským zariadením, ktoré by mal maloletý od septembra 2021 začať navštevovať a koná tak v rozpore so záujmami svojho dieťaťa. Súd prvej inštancie mal za to, že situácia v rodine si dlhodobé nariadenie neodkladného opatrenia vyžaduje, pričom Centrum pre deti a rodiny Košice - Uralská má dostatočné vybavenie a dostatok skúseností s pomocou takýmto rodinám a deťom, preto bol súd toho názoru, že je potrebné od doby vykonateľnosti tohto uznesenia začať s rodinou intenzívne pracovať a následne priebeh uloženého výchovného opatrenia dôsledne sledovať a hodnotiť.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec a žiadal, aby odvolací súd uvedené rozhodnutie zrušil. Odvolanie odôvodnil podľa ust. § 62 ods. 1 CMP a ust. § 365 ods. 1 písm. a), f) a h) CSP. Namietal, že súd nemá oprávnenie nútiť ho, aby strpel povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu a inému odbornému poradenstvu v trvaní 12 mesiacov, ak s tým on nesúhlasí. Rozhodnutie súdu považuje za šikanózne a nezákonné, ktoré je spôsobilé zasiahnuť do jeho osobných a osobnostných práv garantovaných Ústavou SR. Podľa neho je uložená povinnosť v rozpore s § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, a to najmä s poukazom na to, že uvedená povinnosť už raz bola súdom v tomto konaní uložená. Poukázal na to, že konanie začalo v roku 2019 a súd si je vedomý od počiatku konania toho, že matka dieťaťa nerešpektuje súdne rozhodnutia. Napriek tomu po takmer dvoch rokoch nariadi neodkladné opatrenie, ktoré má spočívať v spoločnej snahe oboch rodičov, aj keď všetko zapríčinila matka. Preto má otec za to, že nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v danom znení. Ďalej poukázal aj na to, že dňa 23.5.2019 podal návrh na výkon rozhodnutia v časti umožnenia styku, avšak súd tento styk nezrealizoval, resp. nijakým spôsobom neprinútil matku ako povinnú umožniť styk. Ohradil sa voči tvrdeniam súdu, že konal nezodpovedne a nespolupracoval so školským zariadením. Prostredníctvom svojho právneho zástupcu totiž matke oznámil, že pri realizovanom styku s maloletým udelí súhlas na návštevu školy, avšak styk sa nezrealizoval, preto súhlas udeliť nemohol. Ak by mala matka záujem o udelenie súhlasu, prišla by za ním.

4. Matka k odvolaniu otca uviedla, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie navrhuje potvrdiť. Zároveň doplnila, že otec styk s maloletým nerealizuje od 27.3.2021 a uvedenú skutočnosť už oznámila aj kolíznej opatrovníčke. Dňa 19.7.2021 sa aj s maloletým zúčastnila úvodného stretnutia so psychologičkou Centra pre deti a rodiny, pričom otec mal prísť v rovnaký deň poobede. Neskôr bola psychologičkou informovaná, že otec žiada do poradenstva zahrnúť aj jeho širšiu rodinu, čo matka nepovažuje za vhodné, nakoľko aj v minulosti boli súdom upozornení na nevhodné vmiešavanie sa rodinných príslušníkov zo strany oboch rodičov do rodinných problémov, čo neprispieva k stabilizácii napätej rodinnej situácie.

5. Kolízny opatrovník k odvolaniu otca uviedol, že sa v plnej miere stotožňuje s rozhodnutím o nariadení neodkladného opatrenia. Je totiž toho názoru, že bez odbornej pomoci rodičia nie sú schopní zmeniť svoje postoje a subjektívne vnímanie svojich rodičovských práv a povinností, ktoré negatívne vplyvajú na zdravý psychický vývin maloletého, preto navrhol uznesenie potvrdiť.

6. Konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP).

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 360 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd zdôrazňuje, že inštitút neodkladného opatrenia v konaní vo veci starostlivosti o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, do doby rozhodnutia o výchove dieťaťa podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. V týchto konaniach však nie je pri nariaďovaní neodkladného opatrenia potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ale postačuje, ak je dočasná úprava pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa.

13. Odvolací súd z obsahu spisu vedeného v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloletého zistil, že dňa 26.11.2019 bol podaný návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a na konanie vo veci samej o zákaz styku otca s maloletým. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 20.12.2019 č.k. 19P/363/2019-111 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 7CoP/29/2020-147 zo dňa 3.3.2020 bol zamietnutý návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala dočasne zakázať styk otca s maloletým. Zároveň bolo rodičom maloletého uložené výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach v trvaní 6 mesiacov od vykonateľnosti tohto uznesenia. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 18.5.2020 č.k. 19P/363/2019-176 súd spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp. zn. 19P/111/2020, t.j. konanie o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práva povinností k maloletému, ktorým otec žiadal zveriť dieťa do jeho osobnej starostlivosti a konanie vedené pod sp. zn. 19P/363/2019 o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým. Z písomnej správy Referátu poradensko - psychologických služieb ohľadne poradensko - psychologického procesu s rodinou vyplýva, že proces bol z dôvodu epidemiologickej situácie COVID-19 prerušený a následne v júni 2020 bol znova nadviazaný kontakt.

Dĺžka výchovného opatrenia bola predĺžená o čas, počas ktorého nebolo možné realizovať stretnutia. Otec v telefonickom rozhovore uviedol, že na psychologických sedeniach nevidí zmysel a napriek nariadeniu sa konzultácií nebude zúčastňovať. Matka tiež poradenstvo nevníma ako užitočné, ale rozhodnutiu súdu sa podrobila a stretnutí sa zúčastnila. Výchovné opatrenie v smere zlepšenia komunikácie medzi rodičmi nebolo efektívne. U oboch bol zjavný negatívny postoj voči druhému rodičovi s negovaním dôležitosti druhého rodiča v živote dieťaťa. Tieto postoje sa nezmenili ani v priebehu poradenského procesu. V konaní vo veci samej bolo nariadené pojednávanie, výsledkom ktorého bola predbežná ústna dohoda rodičov o realizácii najbližšieho styku dňa 20.2.2021 a dňa 27.2.2021. Následne mali právni zástupcovia rodičov súdu oznámiť, ako styk prebiehal s tým, že súd po zhodnotení oboch stykov mal zvážiť buď nariadenie neodkladného opatrenia za účelom obnovy styku otca s maloletým, prípadne zvážiť nariadenie znaleckého dokazovania za účelom vyhodnotenia ďalších dôkazov, resp. vyriešenia ďalšieho dokazovania vo veci samej. Kolíznym opatrovníkom bolo odporúčané psychologické poradenstvo, aby sa pracovalo s oboma rodičmi a maloletým dieťaťom, s čím matka súhlasila, avšak otec nesúhlasil. Rodičmi dohodnuté stretnutia, t.j. dňa 20.2.2021 a 27.2.2021, sa nezrealizovali. Otec uviedol, že napriek tomu, že po maloletého prišiel, maloletý s ním odmietol odísť a matka nevyvíjala žiadnu snahu, aby ho presvedčila, maloletý nebol vôbec pripravený s ním odísť. Vo veci samej boli úradom opakovane prešetrované pomery v rodine maloletého a vypracovaná aktuálna správa, v zmysle ktorej úrad odporučil v záujme riešenia nepriaznivých vplyvov na maloletého spoluprácu s Centrom pre deti a rodiny Uralská 1 v Košiciach za účelom sociálneho a iného odborného poradenstva v trvaní 12 mesiacov za účasti rodičov aj maloletého dieťaťa.

14. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP a dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúce v naliehavosti potreby neodkladnej úpravy pomerov danej záujmom maloletého dieťaťa, ktorému v dôsledku zjavnej neschopnosti rodičov rešpektovať sa navzájom, rešpektovať svoje rodičovské práva a povinnosti k maloletému, hrozí nebezpečenstvo nestability výchovného prostredia, ako i porušovanie jeho práva na starostlivosť oboch rodičov, keďže rodičia sa nevedia dohodnúť na realizácii ich rodičovských práv a povinností. Z podaní oboch rodičov vyplýva, že vzťahy medzi nimi sú narušené, odlišne hodnotia rovnaké situácie, vzájomne sa obviňujú a do vzájomného konfliktu zaťahujú i ďalšie príbuzenstvo.

15. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia, vysporiadal sa so všetkými relevantnými skutočnosťami tvrdenými rodičmi, ktoré tvrdenia sú obsahom spisu a odôvodnenie rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté odvolaním otca, podľa odvolacieho súdu spĺňa náležitosti v zmysle § 236 CSP, je presvedčivé a odvolací súd sa s jeho závermi plne stotožňuje.

16. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd dodáva, že rodičia v otázke zabezpečovania starostlivosti o maloletého majú protichodné postoje, pričom nedostatok ich kooperácie vo vzťahu k zabezpečeniu potrieb maloletého v otázke styku v súlade s najlepším záujmom maloletého a neriešenie (neodstránenie) týchto problémov môže byť hrozbou pre ďalší zdravý psychický a fyzický vývoj maloletého i popretím jeho práv vyplývajúcich z Dohovoru o právach dieťaťa, predovšetkým jeho práva na starostlivosť oboch rodičov, preto súd prvej inštancie správne z úradnej povinnosti nariadil obom rodičom a maloletému dieťaťu povinnosť bezodkladne sa podrobiť sociálnemu poradenstvu a inému odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Košice - Uralská v trvaní 12 mesiacov. Účelom poradenstva je odstránenie komunikačných problémov medzi rodičmi vyplývajúcich z ich výrazne negatívneho vzťahu manifestovaného aj pred maloletým dieťaťom. Nedostatok primeranej komunikácie medzi rodičmi a ich kooperácie vo vzťahu k zabezpečeniu starostlivosti o maloletého rezonuje vo všetkých podaniach rodičov a z uvedeného dôvodu je nevyhnutné bezodkladne vykonať opatrenia na odstránenie týchto negatívnych vplyvov, ktoré by mohli mať vplyv na výchovu dieťaťa. Nevyhnutné je vykonať opatrenia zamerané na poskytovanie poradenských a psychologických intervencií vo vzťahu k realizácii výkonu rodičovských práv a povinností za účelom odstránenia komunikačných problémov medzi rodičmi navzájom a medzi rodičmi a dieťaťom, psychologickej pomoci a poradenstva maloletému dieťaťu vo vzťahu k styku s rodičom a podobne, nakoľko rodičia doposiaľ neboli schopní odstrániť vzájomné negatívne vzťahy, dlhodobo nie sú schopní spolu komunikovať a nie sú schopní dieťa patrične usmerňovať a vychovávať k správnejmu postoju k druhému rodičovi.

17. Odvolací súd k námietke otca, že súd nemá oprávnenie nútiť ho, aby strpel povinnosť podrobiť sa sociálnemu a inému odbornému poradenstvu, ak s tým on nesúhlasí, dodáva, že uvedené oprávnenie súdu vyplýva priamo z ustanovení zákona upravujúcich inštitút neodkladných opatrení. Zároveň otec namieta, že rozhodnutie súdu je šikanózne a nezákonné a je spôsobilé zasiahnuť do jeho osobných a osobnostných práv garantovaných Ústavou SR, pričom v tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že v konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa je prvoradým záujmom maloletého dieťaťa, a nie subjektívny, ničím neosvedčený, ani nepreukázaný pocit rodičov o zásahu do ich práv, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že v súvislosti s rodičovstvom sú spojené nielen rodičovské práva, ale aj povinnosti rodičov. Otec ďalej namieta, že uložená povinnosť je v rozpore s ustanovením § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, nakoľko uvedená povinnosť už raz bola súdom v konaní uložená. Odvolací súd poukazuje na to, že v zmysle uvedeného ustanovenia, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení výchovného opatrenia, ktorým je uloženie povinnosti rodičom a maloletému podrobiť sa sociálnemu a inému odbornému poradenstvu, pričom v zmysle § 37 ods. 8 tretia veta Zákona o rodine, ak je to v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia.

18. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením a len na zdôraznenie jeho správnosti doplnil ďalšie dôvody.

19. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).